

9 клас

*П. КУЛІШ – ВІДОМИЙ
ПИСЬМЕННИК, ПЕРШИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ
ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК,
ПЕРЕКЛАДАЧ («БІБЛІЯ», ТВОРИ
В. ШЕКСПІРА, ДЖ.БАЙРОНА,
Ф.ШИЛЛЕРА), АВТОР
ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ШКОЛИ,
УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ
(«КУЛІШІВКА»). РОМАНТИЧНА
ОСНОВА СВІТОГЛЯДУ*

Стрембицька Л.А.

Мета: ознайомити учнів із життєвим та творчим шляхом письменника, розкрити романтичний світогляд письменника, учити готувати опорний матеріал для створення презентації; розвивати вміння працювати з додатковою інформацією, аналізувати й осмислювати її, формувати асоціативне та логічне мислення, пізнавальну активність учнів; виховувати повагу до творчої спадщини автора, до історичного минулого народу.

правопис майстер слова
Діяч

кулішівка діяч видавець

Просвітитель «кулішівка» Біблія

гуманіст етнограф Хуторянин просвітитель

письменник Біблія Хуторянин

Діяч майстер слова Панько

гуманіст письменник видавець етнограф

Гуманіст критик

критик

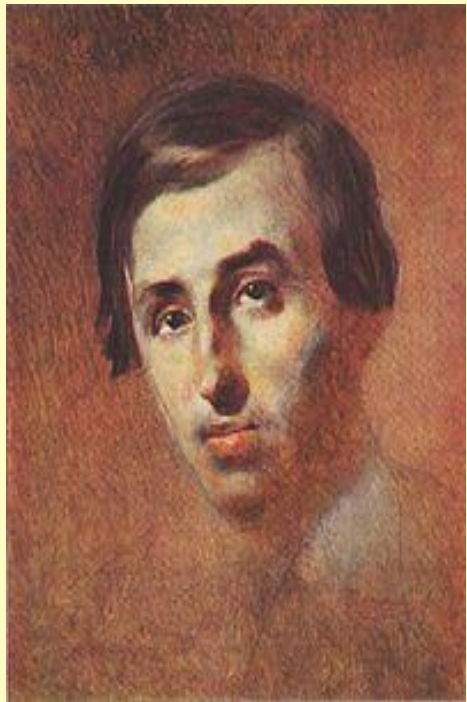
Пантелеймон Куліш – письменник, талановитий майстер слова, видатний діяч української культури, етнограф і видавець, автор першого українського правопису «кулішівки», перший перекладач Біблії українською мовою.

На жаль, ім'я цієї талановитої людини довго замовчувалося, тому що його творчість була пронизана любов'ю до України, мови та українського народу. А за часів «радянської ідеології» людей з такими поглядами переслідували .

Пантелеймон Куліш

Літературні напрями XIX століття

Класицизм

І. Котляревський
П. Гулак-Артемівський
Г. Квітка-Основ'яненко
та ін.

Романтизм

В. Забіла, М. Петренко,
П. Гулак-Артемівський,
Є. Гребінка, М. Гоголь та
ін.

РЕАЛІЗМ

(друга половина XIX)

Марко Вовчок І. Нечуй-
Левицький Панас Мирний
І. Франко

Сентименталізм

Г. Квітка – Основ'яненко
І. Котляревський та ін.

Хронологічна таблиця

Дата	Подія

Робота з підручником
с.250-253

Фізкультхвилинка

<https://youtu.be/9znAKmoG9tg>

У 1836 закінчив
5 класів, потім
навчається
Новгород-
Сіверському
училищі та
гімназії

Через
матеріальні
негаразди
залишає
гімназію і
працює
домашнім
учителем

На зароблені
гроші зміг
продовжити
навчання. Не
закінчивши
гімназії, пробує
поступити до
Києва, але
провалив іспит.

Не вступив до
університету, бо
немає
підтвердження
дворянського
роду

У 1839 р. був
зарахований до
Київського
університету
на правах
вільного
слухача

Працює
домашнім
учителем

Викладає
словесність у
Луцькій,
Рівненській та
Київській
гімназіях

Його
запрошують на
посаду старшого
вчителя
Петербурзького
університету,
але він
відмовляється

Боярином на весіллі Куліша був співучий, дотепний, веселий друг Пантелеймона — Тарас Шевченко.

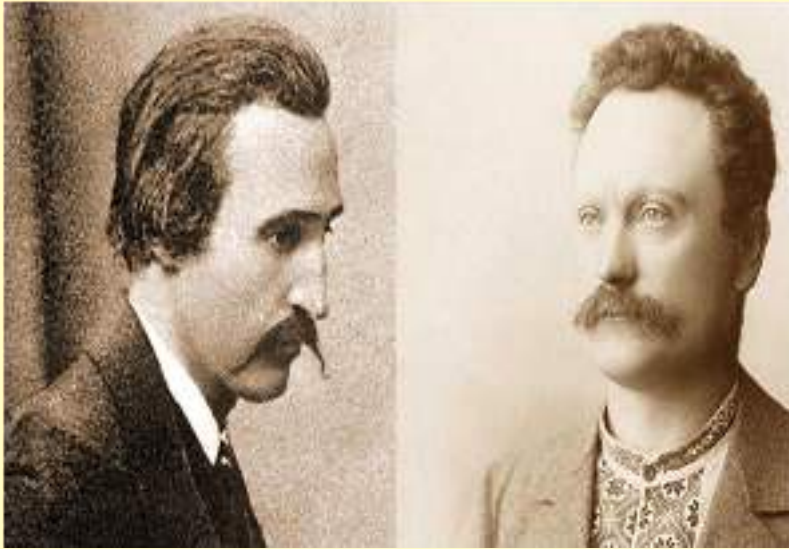

*Мав 34 псевдоніми.
Найпопулярніші –
Панько Казюка,
Козак Белебень,
Данило Юс, Павло
Ратай, Хуторянин
та ін.*

Мріяв навчатися в Київському університеті, але він не мав документального свідоцтва про дворянське походження, хоча його батько й був із козацько-старшинського роду, а отже — й права навчатися в університеті. Але все ж Куліш досягнув своєї мрії і здобув хорошу освіту.

*Пантелеймона Куліша
недарма вважають автором
модерного сприйняття
«європейської України». Іван
Франко називав Куліша
«перворядною зіркою» в
українському письменстві.*

Відомий як перший автор україномовного історичного роману («Чорна рада»). Творчість В.Скотта стала зразком для написання історичного роману.

«Чорну раду» Куліш планував випустити з ілюстраціями. Він сам зробив ескізи, а також залучив до створення малюнків Сергія де Бальмена (художника-аматора, рідного брата Шевченкового друга Якова де Бальмена). Пропонував також зробити малюнки й Шевченкові, однак той відмовився. Декілька Кулішевих ескізів до роману збереглися донині.

Сторінка Кулішевого автографа «Чорної ради». 1846 рік. Чернігівський обласний історичний музей імені Василя Тарновського.

Сторінка копії роману «Чорна рада» з дописками і виправленнями Пантелеймона Куліша. 1846–1849 роки. Інститут літератури імені Тараса Шевченка НАН України.

Був арештований і ув'язнений через участь у Кирило-Мефодіївському братстві, а також за думки про "ймовірність окремої держави як Україна і написання двозначних творів щодо цієї теми».

Автор першої фонетичної абетки – "кулішівка", згодом вона стала основою для друку "Кобзаря".

Різниця у віці з дружиною Олександрою Білозерською була 10 років.

Його дружина була письменницею, творила під такими псевдонімами: Ганна Барвінок, А. Нечуй-Вітер.

Ганна Барвінок

Куліш перекладав Біблію 25 років, а коли рукопис згорів, дружина вмовила розпочати роботу заново, закінчив переклад вчений-фізик Іван Пулюй, який добре знав богослов'я.

Систематизація та узагальнення

1.Зачитування та обговорення заповнених таблиць.

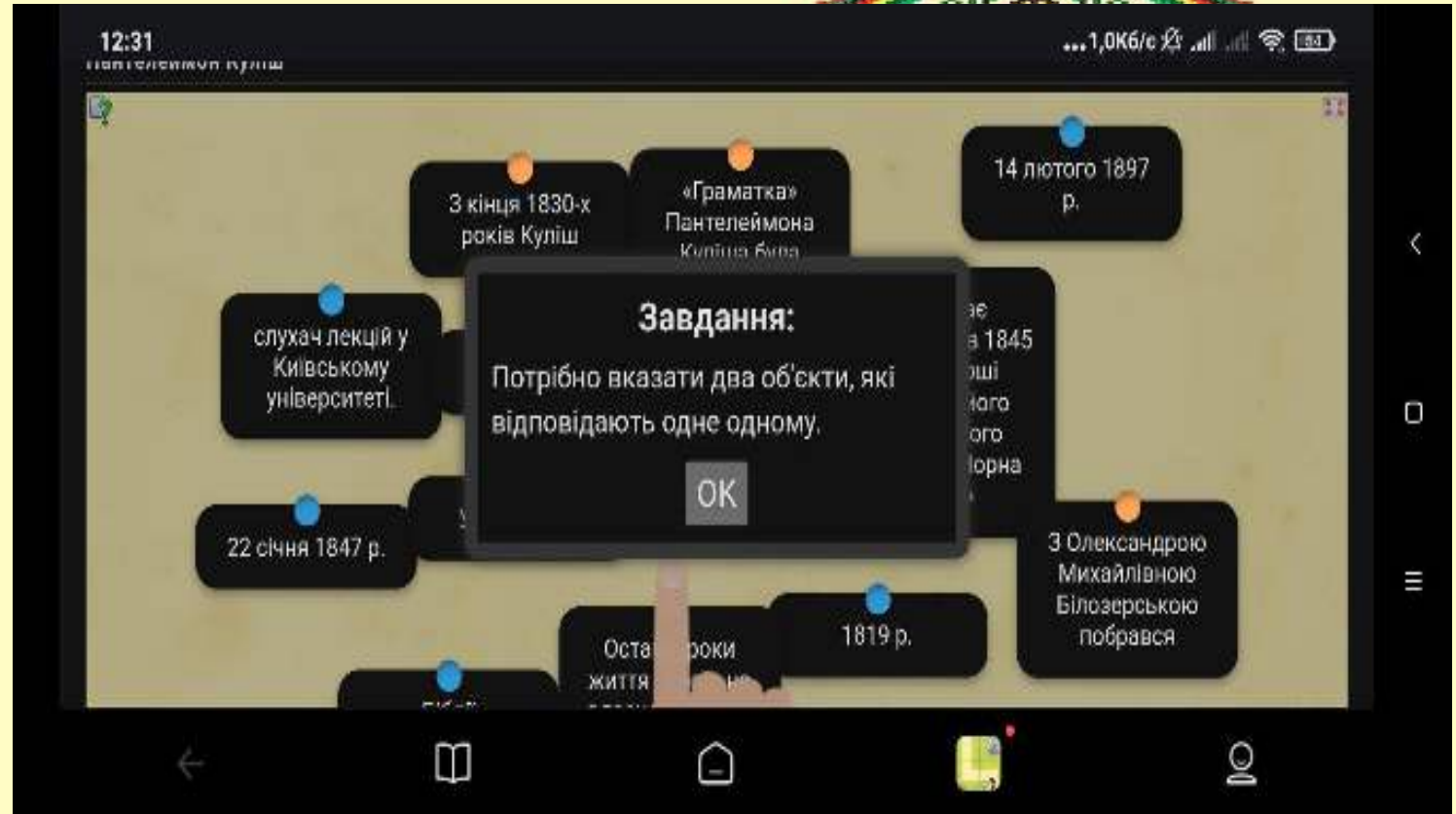
Хронологічна таблиця

Дата	Подія
7 серпня 1819 р.	народився Пантелеймон Олександрович Куліш.
1836р.	закінчив 5 класів.
1847 р.	П. Куліш одружується з Олександрою Білозерською - поетесою, відомою під псевдонімом Ганна Барвінок.
(з 1843 по 1857 р.)	пише роман «Чорна рада».
1839 р.	був зарахований до Київського університету на правах вільного слухача
14 лютого 1897 р	помер за столом, перекладаючи Біблію.

2. Виконання інтерактивної вправи

<https://learningapps.org/display?v=p5yu5sjtk23>

Домашнє завдання

Прочитати роман «Чорна рада».

Підготувати усне повідомлення про Я. Сомка
та І. Брюховецького.

Список використаної літератури

1. Шкільний підручник 9 клас українська література О.М. Авраменко «Грамота» 2017 рік
2. <https://dovidka.biz.ua/panteleymon-kulish-biografiya-korotko/>
3. Життя Куліша; Дівоче серце; Чорна рада/Пантелеймон Куліш; передмова Задорожної С. В. – (Серія «Шкільна бібліотека»).
4. Куліш П. Твори : у 2 т. – т.5 .-К., 1984

Дякую за увагу!

